



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- × **Označení materiálu:** VY_32_INOVACE_RUBMO_ESTETIKA_10
- × **Název materiálu:** Mezigenerační vztahy v literatuře
- × **Tematická oblast:** Estetika, 1. ročník
- × **Anotace:** Prezentace slouží k výkladu. Podává stručný přehled českých i světových autorů a některých dílech zachycujících mezigenerační vztahy v literatuře. Cílem mé práce je vytvořit podpurný didaktický materiál pro úroveň žáků tříletých učebních oborů.
- × **Očekávaný výstup:** Žák dokáže vyjmenovat některé autory, kteří ve svých dílech psali o Mezigeneračních vztazích. Žák dokáže stručně převyprávět děj některých děl.
- × **Klíčová slova:** K. Čapek, M. Viewegh, A. a V. Mrštíkové
- × **Metodika:** Zpracovaný materiál slouží jako podpurný při výkladu, lze ho promítnout elektronicky pro celou třídu nebo žákům okopírovat či rozeslat v elektronické verzi.
- × **Obor:** tříleté učební obory /typu E/
- × **Ročník:** 1.
- × **Autor:** Mgr. Monika Rubešová
- × **Zpracováno dne:** 28. 11. 2012
- × Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

**MEZIGENERAČNÍ
VZTAHY
V LITERATUŘE**

JAKO **GENERACE** JE OZNAČOVÁNA VELKÁ SKUPINA LIDÍ, KTEŘÍ JSOU PŘIBLIŽNĚ STEJNĚ STAŘÍ, ŽIJÍ V PŘIBLIŽNĚ STEJNÉ DOBĚ, MAJÍ PODOBNÝ STYL ŽIVOTA A ZPŮSOB MYŠLENÍ.

PROBLÉM MEZIGENERAČNÍCH VZTAHŮ SE OBJEVUJE V MNOHA LITERÁRNÍCH DÍLECH.

MICHAL VIEWEGH

- × 1962
- × - nejúspěšnější český spisovatel současné doby
- × - mnoho děl z jeho tvorby bylo zfilmováno
- × dílo: Báječná léta pod psa
- × Účastníci zájezdu
- × Román pro ženy
- × Román pro muže

BÁJEČNÁ LÉTA POD PSA

- × Děj začíná v 70. letech 20. století, kdy se během divadelního představení *Cekání na Godota* malý Kvido narodí. To asi předurčí jeho další život, neboť se u něj projeví literární nadání. To přináší nejen problém ve škole i později v dospívání. Příběh zároveň líčí i problémy v tehdejší Československu před okupací v roce 1968 i během normalizace. Kvidův otec se za cenu drobných politických ústupků vypracuje na místo vedoucího inženýra, za návštěvu disidenta je však sesazen a skončí jako vrátný. Trpí depresemi, zdá se však, že vše by mohla vyřešit sametová revoluce.

ALOIS A VILÉM MRŠTÍKOVÉ

- × Alois Mrštík /1861 – 1925/
- × Vilém Mrštík /1863 – 1912/
- × - společná tvorba : Rok na vsi
- × Maryša
- ×
- × Vilém Mrštík – Pohádka máje
- ×

MARYŠA

- × Příběh řeší majetkové poměry a nerovný vztah muže a ženy, je ostrou kritikou poměrů na vesnici.
- × Děj se odehrává na moravské vesnici. Mladá dívka – Maryša je dcerou bohatého sedláka Lízala, miluje Francka, synka z chudé rodiny, který je právě odveden na vojnu do Brna. Přišel se za Maryšou rozloučit, Lízal ho vyhnal, má pro Maryšu vyhlédnutého bohatého mlynáře Vávru, vdovce se třemi děťmi. Přes Maryšin odpor, prosby a slzy přinutí Lízal Maryšu, aby si Vávru vzala. Manželství není šťastné, Vávra tráví více času v hospodě než doma, nakonec Maryšu i bije, s Maryšinyým otcem se soudí o věno. Lízal vidí, že udělal chybu a snaží se Maryšu přesvědčit, aby se vrátila domů. Je však pozdě, Maryša už o to nestojí, odmítá mu odpustit, že ji do manželství nutil. Po dvou letech se vrací Francek z vojny a veřejně prohlašuje, že bude za Maryšou chodit. Přejde dokonce i do mlýna, kde se Maryšu snaží přesvědčit, aby s ním utekla do Brna. Maryša odmítá, bojí se hanby, kterou by způsobila sobě i celé rodině. To, že se Vávra pokusí Francka zastřelit, nakonec Maryšu vyprovokuje k zoufalému činu – Maryša Vávru otráví jedem nasypaným do kávy.

KAREL ČAPEK

- × 1890 – 1938
- × jeho manželkou byla Olga Scheinpflugová
/slánská rodačka/
- × dílo: RUR
 - × Krakatit
 - × Bílá nemoc
 - × Matka
 - × Válka s mloky
 - × Věc Makropulos

MATKA

- × Matka postupně ve válce ztratí nejprve manžela, potom i syny Ondřeje, Kornela, Petra a Jiřího. Proto chce nejmladšímu synovi Tonimu zabránit jít do boje. Ke změně matčina názoru dochází v okamžiku, kdy poslouchají informace z amplionu. Dozvídají se, že byla potopena civilní loď, kde zemřelo mnoho dětí. Hlasatelka však nemůže dost dobře mluvit, omlouvá se, že na lodi zemřelo též její dítě. Dále se dozvídají že nepřítelům byly zabíjeny děti. Toto zlomí matčino přesvědčení a sama synovi dá pušku a posílá jej bránit vlast.

ODKAZY

- × <http://cs.wikipedia.org/wiki/Viewegh>
- × http://cs.wikipedia.org/wiki/Brat%C5%99i_Mr%C5%A1t%C3%ADkov%C3%A9
- × http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_%C4%8Capek
- × [http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%A1je%C4%8Dn%C3%A1_l%C3%A9ta_pod_psa_\(film\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%A1je%C4%8Dn%C3%A1_l%C3%A9ta_pod_psa_(film))
- × <http://cs.wikipedia.org/wiki/Mary%C5%A1a>
- × <http://cs.wikipedia.org/wiki/Generace>